

Beleidskader speeltuinen gemeente Harlingen

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Wet.....	3
3. Inspectie.....	4
4. Aansprakelijkheid bij ongevallen	4
5. Financiële middelen	4
6. Taken en verantwoordelijkheden	5

1. Inleiding

In de gemeente Harlingen zijn 18 speeltuinen (15 verenigingen). Het beheer en deels onderhoud van de speeltuinen is ondergebracht bij verschillende dorps-, wijk-, buurt- en speeltuinverenigingen. In dit beleidskader geven we een overzicht van verantwoordelijkheden en taken ten aanzien van beheer en onderhoud van speeltuinen door de gemeente en de dorps-, wijk-, buurt- en speeltuinverenigingen.

2. Wet

Voor speeltoestellen is er een specifieke wet in Nederland: het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS). Alle ontwerpers, keurders, verkopers, installateurs en beheerders van speeltoestellen moeten zich aan deze wet houden. In de wet staat kort gezegd dat speeltoestellen veilig moeten zijn. In de wet staat een verwijzing naar de Europese normen voor speeltoestellen. Als een toestel voldoet aan die normen, wordt er verwacht dat het toestel veilig is en daarmee aan de wet voldoet. In deze normen staat bijvoorbeeld precies vermeld hoeveel millimeter een gat van een speeltoestel mag zijn zodat er geen vingers in bekneld kunnen raken. Maar een toestel hoeft niet altijd te voldoen aan de normen. Met behulp van een risicobeoordeling, uitgevoerd door een aangewezen keuringsinstantie, kan er ook aangetoond worden dat een toestel aan de wet voldoet.

De Voedsel en Warenautoriteit is de handhavende organisatie van het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. Dit houdt in dat zij de enige organisatie is die speeltoestellen mag afkeuren of boetes mag opleggen aan beheerders. Beheerders die het niet eens zijn met de handelwijze van de VWA kunnen (als ze er onderling niet uit komen) alleen bij de rechter in beroep gaan.

In het attractiebesluit wordt een speeltoestel als volgt gedefinieerd:

Een inrichting bestemd voor vermaak of ontspanning waarbij uitsluitend van zwaartekracht of fysieke kracht van de mens gebruik wordt gemaakt.

De volgende handelingen moeten worden gedaan om aan de eisen van het Attractiebesluit te voldoen:

- Het veilig (laten) plaatsen en onderhouden, de registratie van de speeltoestellen en de registratie van relevante gegevens in een logboek. De registratie moet plaatsvinden op regelmatige basis.
- De inspectie kan **eens per drie jaar** plaatsvinden door een daarin gespecialiseerd bedrijf.

Europese normen

Normen zijn vrijwillige documenten. In de wet (Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS)) wordt echter verwezen naar de normen voor speeltoestellen (NEN-EN 1176), ondergronden (NEN-EN 1177) en waterglijbanen (NEN-EN 1069). Daarom kunnen deze normen worden gebruikt om aan de wet te voldoen. Er zijn echter ook andere manieren om aan de wet te voldoen. Om aan te tonen dat een speeltoestel veilig is, kan bijvoorbeeld een risicoanalyse gemaakt worden.

3. Inspectie

Volgens het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen moeten beheerders hun toestellen regelmatig inspecteren en onderhouden. Dit mogen ze zelf doen of uitbesteden aan anderen. De inspectie en het onderhoud is een verplichting in de wet, maar het is niet wettelijk geregeld welke organisatie dat doet.

4. Aansprakelijkheid bij ongevallen

De aansprakelijkheid voor ongevallen is door de gemeente Harlingen in de bruikleenovereenkomst in artikel 5 als volgt beschreven:

1. De gemeente is geen enkel opzicht aansprakelijk voor schade of diefstal van de zich in of op het gehuurde bevindende en aan de bruiklener in eigendom toebehorende goederen.
2. De bruiklener vrijwaart de gemeente voor alle aanspraken van derden op vergoeding van schade die is ontstaan aan de zijde van derden door het gebruik van het in bruikleen gegeven speelterrein en de daarop door de bruiklener geplaatste speeltoestellen of andere obstakels.
3. Bruiklener is verplicht een verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid af te sluiten en in stand te houden voor de duur van deze overeenkomst. Bruiklener dient een afschrift van de betreffende polis aan de gemeente te overleggen.

5. Financiële middelen

Dorps-, wijk-, buurt- en speelverenigingen die een speeltuin in onderhoud hebben kunnen in aanmerking komen voor subsidie. Deze verenigingen kunnen tevens een subsidie voor een collectieve bestuursaansprakelijkheidsverzekering ontvangen. Aanvragen worden getoetst aan paragraaf 4.3.1 van de deelverordening Welzijn. Voor de collectieve WA- bestuursaansprakelijkheids- en ongevallenverzekering (NUSO) is een budget van € 6.500,- gereserveerd voor 2009. Het subsidieplafond voor speelvoorzieningen: € 11.000,-

Kosten onderhoud:

De gemeente Harlingen voert structureel onderhoud uit van speeltuinen. Deze kosten vallen onder het budget materiaal onderhoud speeltuin: € 1.558 (productnaam: overige recreatieve voorzieningen).

Kosten voor inspectie:

Eens per drie jaar vindt er een inspectie van de speeltoestellen (door een daartoe erkend bedrijf) plaats. De kosten: € 2500,- (voor 1 inspectie in drie jaar).

Renovatie en aanleg:

- De gemeente draagt maximaal € 10.000,- bij aan het renoveren van speeltuinen. Op basis van keuring door een erkend bedrijf moet blijken dat 75% van de speeltoestellen is afgekeurd.
- De gemeente draagt maximaal 50% van de kosten bij tot een maximum van € 13.000,- voor het nieuw aanleggen van een speeltuin.

Voor renovatie een nieuw aan te leggen speeltuinen geldt dat er op **jaarbasis maximaal 2 speeltuinen** financiële steun kunnen krijgen en dat de ontvangende partijen de eerstkomende tien jaar niet weer in beeld komen.

6. Taken en verantwoordelijkheden

Taken en verantwoordelijkheden gemeente Harlingen

- De gemeente stelt grond ter beschikking voor het inrichten van speeltuinen.
- De gemeente draagt zorg voor een collectieve aansprakelijkheidsverzekering (NUSO) van de speeltuinen.
- De gemeente stelt jaarlijks een klein budget beschikbaar voor klein onderhoud.
- De gemeente draagt zorg voor de ondergrond van de speeltuin, met uitzondering van de ondergrond van de speeltoestellen.
- De gemeente stelt maximaal € 10.000,- beschikbaar voor renovatie van speeltuinen.
- De gemeente stelt maximaal 50% van de kosten beschikbaar tot een maximum van € 13.000,- voor het nieuw aan te leggen van een speeltuin.
- De gemeente stelt een breed overleg met de speeltuinen in en roept dit overleg minimaal 2 x per jaar bij elkaar.
- De gemeente draagt zorg voor adequate informatievoorziening.
- De gemeente draagt zorg voor het uitvoeren van de inspectie van speeltoestellen. Eens per drie jaar zorgt de gemeente dat de inspectie uitgevoerd wordt door een daartoe erkende organisatie. De toestellen die na een afgesproken periode niet aan de normen van het Attractiebesluit voldoen worden door de gemeente verwijderd. Na de inspectie krijgt de speeltuinvereniging in principe tot de volgende meting de tijd de ondeugdelijke toestellen te (laten) repareren zodanig dat ze weer aan de normen van het Attractiebesluit voldoen. Indien er sprake is van zeer onveilige situaties heeft de gemeente de bevoegdheid deze hersteltermijn te bekorten dan wel het onveilige toestel te verwijderen. Indien gedurende de hersteltermijn geen herstel van de gebreken plaatsvindt en onveilige situaties blijven bestaan, moet verwijdering van toestellen door de gemeente plaatsvinden.
- De gemeente neemt deel aan overlegsituaties die gericht zijn op het onderhoud en bevorderen van de veiligheid van speeltuinen en het adequaat besturen van de speeltuinen.

Taken en verantwoordelijkheden speeltuinvereniging (bruiklener)

- Alle wijk-, buurt- en speelverenigingen die een speelterrein in bruikleen hebben ondertekenen een bruikleenovereenkomst van de gemeente Harlingen.
- Bruiklener dient de in bruikleen gegeven grond uitsluitend in te richten, ingericht te houden en te gebruiken als speelterrein met een openbaar karakter voor kinderen tot in de leeftijd waarop zij in het algemeen maatschappelijk verkeer geacht worden gebruik te maken van de geplaatste toestellen.
- Bruiklener is verplicht het speelterrein en de speeltoestellen en overige attributen uitsluitend in overeenstemming met zijn bestemming te gebruiken en goed te beheren en te onderhouden.
- De speeltuin is openbaar toegankelijk voor kinderen in de leeftijd waarop zij in het algemeen maatschappelijk verkeer geacht worden gebruik te maken van de geplaatste speeltoestellen en gedurende de tijdstippen dat zij buiten plegen te spelen.
- Bruiklener dient het speelterrein op zijn kosten en in overleg met de gemeente Harlingen (afdeling Openbare Werken) af te rasteren en afgerasterd te houden, welke afrastering niet mag bestaan uit een schutting.

- Op het speelterrein mogen zonder toestemming van burgemeester en wethouders van Harlingen geen bouwwerken, anders dan speeltoestellen en daarmee annex zijnde zaken worden gebouwd. De kosten voor aanschaf, reparatie of vervanging van de speeltoestellen komen geheel voor rekening van bruiklener. De algemeen geldende bepalingen als bedoeld in het Besluit Veiligheid Attractie- en Speeltoestellen zijn onverkort van toepassing en worden geacht onderdeel van deze overeenkomst uit te maken.
- Bruiklener mag het genoemde perceel niet zonder toestemming van burgemeester en wethouders geheel of gedeeltelijk onderverhuren of in gebruik afstaan.
- Het volledig onderhoud van het speelterrein, waaronder begrepen de speeltoestellen, de afrastering en de (eventueel) aanwezige beplantingen en andere obstakels (bankjes, picknicktafel, fietsenrek, etc) alsmede datgene dat in overleg met de gemeente behoort tot het in bruikleen gegeven perceel, is voor rekening van de bruiklener. Indien de ondergrond bestaat uit een grasmat en het speelterrein bereikbaar is voor machinaal maaien, worden maaiwerkzaamheden door en op kosten van de gemeente verricht; het bijmaaien om de speeltoestellen en andere obstakels, wordt verricht door en voor rekening van de bruiklener.
- De gemeente stelt een betoncocon met container beschikbaar en zorgt er voor dat deze regelmatig wordt geleegd, de eventueel beschikbaar gestelde prullenbak dient door bruiklener regelmatig in de container te worden geleegd.
- Het speelterrein, de speeltoestellen, de afrastering en de (eventueel) aanwezige beplantingen en andere obstakels moeten zich te allen tijde in een nette staat van onderhoud bevinden en aan redelijke eisen van welstand en veiligheid voldoen, één en ander ten genoegen van burgemeester en wethouders van Harlingen.
- Verplicht onderhoud aan het terrein, onder meer: het verwijderen van afval, vuil en scherpe voorwerpen, het uitvullen van gaten, het bijzaaien; het vervangen/bijvullen van eventueel zandbakzand, schoonmaakonderhoud (incl. het verwijderen van graffiti, onkruidbestrijding en het groenonderhoud maar exclusief het maaiwerk genoemd in lid 1 van dit artikel).
- Verplicht bijhouden van een logboek zoals bedoeld in artikel 14, lid 2, van het Besluit Veiligheid Attractie- en Speeltoestellen. Dit logboek dient jaarlijks aan de gemeente ter inzage te worden aangeboden.
- Zorg dragen voor de continuïteit van het bestuur van de organisatie en het zo spoedig mogelijk doorgeven aan de gemeente van mutaties in secretariaat en penningmeesterschap.
- Actief fondsen werven voor aanvullende financiële middelen.
- Het deelnemen aan overlegsituaties met de gemeente die gericht zijn op het onderhoud en het bevorderen van de veiligheid van de speeltuinen en het adequaat besturen van de speeltuinen.

Taken en werkzaamheden per afdeling gemeente Harlingen

Publiekszaken

- Actualiseren beleid speeltuinen
- Toetsen reguliere subsidieaanvragen¹ van speeltuinverenigingen op basis van paragraaf 4.3.1 van de deelverordening Welzijn.
- Aanspreekpunt als het gaat om subsidieaanvragen voor (extra) activiteiten die buiten het speeltuinenbeleid vallen.

Openbare Werken

- Aanspreekpunt onderhoud.
- Onderhoud: maaien gras, snoeien planten en bomen. Indien de ondergrond bestaat uit een grasmat en het speelterrein bereikbaar is voor machinaal maaien, worden maaiwerkzaamheden door en op kosten van de gemeente verricht; het bijmaaien om de speeltoestellen en andere obstakels, wordt verricht door en voor rekening van de bruiklener.
- Verwijderen ondeugdelijke toestellen.
- Beoordeling plannen voor renovatie en aanleg speeltuinen.
- Eens per drie jaar inspectie van speeltoestellen door een daartoe gespecialiseerd bedrijf.
- Checken logboeken van speeltuinverenigingen.
- Breed overleg met de speeltuinen (minimaal 2 x per jaar op initiatief van Openbare Werken i.a.m. VROM en PUB).

VROM

- Opstellen/beheren bruikleenovereenkomst speeltuinterreinen

¹ Voor 1 maart 2010 moeten de aanvragen voor het jaar daar op ingediend worden (vb. subsidieaanvraag 2011 moet voor 1 maart 2010 ingediend zijn).